

Ewa Romanowska

Zakład Andragogiki i Gerontologii Uniwersytetu w Białymstoku

Profesor Wojciech Pędich — Honorowy Prezes Polskiego Towarzystwa Gerontologicznego

W ubiegłym roku minęła 80. rocznica urodzin i 55. rocznica pracy naukowej zasłużonego — nie tylko dla Białostoczczyzny i Podlasia, ale także dla środowiska gerontologów w całej Polsce — wybitnego lekarza, wspaniałego nauczyciela akademickiego i zaangażowanego społecznika, profesora dr. hab. Wojciecha Pędicha. Z tej okazji uczniowie i przyjaciele Profesora w dniach 22–23 września 2006 roku w Białymstoku zorganizowali jubileuszową konferencję naukową pod honorowym patronatem J.M. Rektora Akademii Medycznej w Białymstoku, J.M. Rektora Uniwersytetu w Białymstoku, Prezydenta Miasta Białegostoku oraz Prezesa Polskiego Towarzystwa Gerontologicznego (PTG).

Dnia 22 września w auli Akademii Medycznej w Białymstoku odbyła się honorowa część uroczystości jubileuszowych. Rektor Akademii Medycznej w Białymstoku, prof. dr hab. Jan Górski, przedstawił w zarysie biografię i osiągnięcia naukowe Jubilata. Rektor Uniwersytetu w Białymstoku, prof. dr hab. Jerzy Nikitorowicz, zwrócił uwagę na wieloletnią współpracę Profesora z pracownikami Uniwersytetu, działalność w Radzie Programowej Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Białymstoku oraz utworzenie w bieżącym roku akademickim Zakładu Andragogiki i Gerontologii na Wydziale Pedagogiki i Psychologii, którego kierownictwo objęła dr hab. Małgorzata Halicka. Prezes Zarządu Głównego PTG, prof. dr hab. Piotr Błędowski, ukazał sylwetkę Profesora jako wybitnego badacza, wychowawcy, nauczyciela nauczycieli, indywidualisty, który docenia znaczenie interdyscyplinarnego zespołu w badaniach gerontologicznych oraz jest ważnym źródłem opinotwórczym w środowisku naukowym.

W przemówieniu laudacyjnym prof. dr hab. Józef Kocemba zaznaczył szczególną rangę działalności

Profesora w PTG jako współzałożyciela, aktywnego Członka Zarządu Głównego, Przewodniczącego Zarządu, a także Przewodniczącego Zarządu Głównego Sekcji Geriatrycznej Polskiego Towarzystwa Lekarskiego. Jubilata zaprezentowano jako uczonego, dydaktyka, lekarza, wyróżnionego tytułem profesora, licznymi nagrodami naukowymi i wysokimi odznaczeniami państwowymi, a także jako Honorowego Prezesa PTG — postać symbolizującą w kraju i za granicą polską gerontologię i geriatrę.

W swojej laudacji prof. dr hab. Brunon Synak podkreślił talent i **wyobraźnię socjologiczną** Profesora, zaliczając Go do reprezentantów weberowskiej socjologii uwzględniającej szeroko rozumiany **współczynnik humanistyczny** Floriana Znanieckiego. Zwrócił uwagę na gruntowność, interdyscyplinarność i szeroki zakres wiedzy Jubilata, której towarzyszą dobroć, ciepło, godność i życzliwość w stosunku do innych. Nadzwyczajności Profesora upatrywał w Jego zwyczajności.

Z kolei dr Konrad Hummel zwrócił uwagę na aktywny wkład Profesora w realizację międzynarodowych programów badawczych, takich jak EUROBES, służących rozwojowi geriatry i gerontologii. Współpraca ta zaowocowała nie tylko osiągnięciami naukowymi, ale również integracją zróżnicowanych społeczności Europy w dialogu nad kształtem **europejskiego domu**. Profesora zaprezentowano zarazem jako człowieka, który osiągnął arystotelesowski złoty środek, łącząc sukcesy w pracy zawodowej i społecznej ze szczęściem osobistym.

Natomiast dr Joanna Staręga-Piasek podkreśliła zasługi Profesora w nauce i służbie społeczeństwu, mające odzwierciedlenie w Jego dorobku naukowym oraz wychowaniu uczniów z tytułami doktorów i profesorów. Pozwalają one mówić o Szkole Profesora Pędicha.

Specjalnym punktem uroczystości jubileuszowych było wręczenie Jubilatowi książki pamiątkowej zatytułowanej: „Zostawić ślad na ziemi. Księga pamiątkowa dedykowana Profesorowi Wojciechowi Pędichowi

Adres do korespondencji:
dr Ewa Romanowska
Zakład Andragogiki i Gerontologii
Uniwersytetu w Białymstoku
ul. Świerkowa 20, 15–328 Białystok

chowi w 80. rocznicę urodzin i 55. rocznicę pracy naukowej”, którą opracowali przyjaciele, wychowankowie i współpracownicy Profesora.

Uroczystości uświetnił występ chóru Akademii Medycznej w Białymstoku.

W drugim dniu konferencji wystąpili z referatami zaproszeni na tę okoliczność wybitni przedstawiciele gerontologii polskiej i goście zagraniczni. Ta część konferencji odbyła się w sali audytornej Biblioteki Uniwersyteckiej im. Jerzego Giedroycia w Białymstoku.

W referatach programowych podjęto problem wykluczenia i spójności społecznej wobec procesu starzenia się ludności (prof. dr hab. Lucyna Frąckiewicz), próbę diagnozy jakości życia w fazie starości (prof. dr hab. Barbara Szatur-Jaworska), a prof. dr hab. Zbigniew Woźniak sformułował dekalog dobrego starzenia się. Analizowano problem plejotropowych efektów cholesterolu (prof. dr hab. Wojciech Bogusławski) i stresu oksydacyjnego w krwinkach czerwonych w procesie starzenia oraz suplementacyjno-metaboliczne działanie melatoniny (prof. dr hab. Kornelia Kędziora-Kornatowska).

Druga sesja miała również charakter interdyscyplinarny. W części literacko-filozoficznej otwierały ją wystąpienia poświęcone starości w literaturze (prof. dr hab. Lucyna Aleksandrowicz-Pędich), w mitach wokół ludzi starych i starości (dr Joanna Staręga-Piaszek) i w świetle filozoficznych rozważań nad tożsamością (dr Beata Bugajska). Przedstawiono teorie starzenia się (dr Jerzy Halicki), wyniki badań dotyczących świadczeń służby zdrowia i pomocy społecznej wobec starszych osób (prof. dr hab. Piotr Błędowski), czynniki determinujące obciążenie opiekuna rodzinnego starszej osoby w Polsce (dr Zyta B. Wojszel, prof. dr hab. Barbara Bień), rodzinne sytuacje opiekuńcze osób w podeszłym wieku w Polsce (dr Piotr Czekanowski i prof. dr hab. Brunon Synak) oraz problemy rodziny w opiece nad niesprawnym starszym człowiekiem (dr hab. Małgorzata Halicka).

Potrzebę ujmowania pedagogiki osób starszych w perspektywie holistycznej akcentowała dr Małgorzata Dziągiewlewska. Profesor dr hab. Elżbieta Dubas

analizowała mądrość andragogicznej refleksji Heleny Radlińskiej, prof. dr hab. Jerzy T. Kowaleski uwypuklił problemy osób starszych i sędziwych na obszarach wiejskich, prof. dr hab. Halina Worach-Kardas podjęła problematykę potrzeb zdrowotnych ludności w starzejącym się społeczeństwie, a dr Piotr Szukalski analizował prawdopodobieństwo przeżycia w Polsce powojennej ludności między 60. a 80. rokiem życia. Poruszono także problem kserostomii (prof. dr hab. Joanna Wysokińska-Miszczuk).

W trzeciej sesji szczególnym zainteresowaniem cieszyły się film przygotowany przez dr Małgorzatę Mossakowską i Beatę Jaczewską rejestrujący wywiady z osobami, które ukończyły 100 lat, oraz program całorocznych zajęć programowo-organizacyjnych dla osób starszych — uwzględniający potrzebę zachowania zdrowia — zaprezentowany przez dr Grażynę Kołomyjską.

Ze względu na ograniczone ramy czasowe konferencji organizatorzy zaplanowali sesję plakatową i multimedialną o problematyce klinicznej i społecznej, dającą możliwość zaprezentowania własnych badań i poglądów szerszemu gronu uczestników. W tej części przedstawiono cięższy przebieg posocznicy u chorych na cukrzycę, współistnienie depresji i objawów somatycznych u pacjentów w podeszłym wieku oraz wyniki badań porównawczych sprawności funkcjonalnej starszych osób przebywających w Domach Dziennego Pobytu i uczestników Klubów Seniora. Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Poznaniu zaprezentował placówki świadczące pomoc starszym osobom w Wielkopolsce.

Podczas uroczystego wieczoru z Jubilatami przedstawiono dwie prezentacje multimedialne przygotowane przez przyjaciół Profesora. Pierwsza z nich dotyczyła biografii Jubilata od narodzin do chwili obecnej, ze szczególnym uwzględnieniem działalności naukowej i społecznej. Natomiast w drugiej prezentacji zaakcentowano zachowania prozdrowotne Jubilata, takie jak ruch, gimnastyka.

Uroczysty wieczór z Jubilatami uświetnili swoimi występami tancerze ze studia tanecznego.